

▲ Context

Door heel Nederland zijn gemeenten, provincies en waterschappen aan het pionieren met circulaire projecten. Dit zijn soms iconische grote projecten, maar vaak ook overzichtelijke initiatieven die relatief eenvoudig te realiseren zijn. Juist deze kleinere projecten laten zien dat inzetten op circulaire economie op thema's als bouw, landbouw/voedsel, bedrijven, infrastructuur, inwoners en afval voor alle decentrale organisaties mogelijk is en niet ingewikkeld hoeft te zijn. Dat organisaties toch terughoudend kunnen zijn kan komen door gebrek aan kennis of ervaring. Daarbij spelen er vaak vragen over kosten en over de impact die daadwerkelijk gemaakt wordt. Daarom hebben we deze infographics gemaakt. Het zijn visualisaties van de impact van circulaire acties van regionale overheden.

▲ Doel

Met deze infographics willen we laten zien welke impact een circulair project van een decentrale overheid heeft. Het beeld maakt het voor een breed publiek makkelijk om in één oogopslag te zien wat de impact is van een project. Daarnaast laten ze de potentiële impact zien, als een project opgeschaald zou worden naar landelijk niveau.

Hier zitten wel wat haken en ogen aan. Het betreft projecten waarbij een gemeente, provincie of waterschap iets zeer innovatiefs heeft gedaan. Niet alleen technisch vernieuwend, maar ook in aanpak en in samenwerking met andere partijen. Vaak zijn de initiatiefnemers buiten hun traditionele rol gegaan en is er maximaal gebruikgemaakt van de ruimte die wet- en regelgeving biedt. Daarbij vragen deze innovatieve circulaire projecten om andere manieren van bv. kosten berekenen of milieu-impact. Voor niet alle initiatieven waren bruikbare gegevens beschikbaar om impact of opschalingspotentieel te bepalen. Dus zijn er keuzes gemaakt. Alleen de impact die op basis van behaalde resultaten concreet te maken is, heeft een plek gekregen in de infographics. Bij het bepalen van de opschaalbaarheid spelen zoveel factoren mee dat we daar geen absolute uitspraken over kunnen doen. Het potentieel van de projecten moet dan ook gezien worden als een realistische inschatting van wat de impact bij opschaling naar verwachting zal zijn.

De infographics hebben vooral als doel te inspireren. Hopelijk kunnen andere organisaties van deze projecten leren en helpt het hen om zelf concrete stappen te zetten. De infographics zijn niet eend eindstation, maar fungeren eerder als

input voor een gesprek over het gezamenlijke leerproces in circulaire projecten. Het zijn handvatten voor impactcreatie.

▲ De zes initiatieven

De zes initiatieven zijn geselecteerd aan de hand van een aantal richtlijnen. Zo moest een decentrale overheid initiatiefnemer zijn of een bepalende rol spelen en moest de impact (deels) kwantitatief meetbaar zijn. Op www.deverschilmakers.nl en specifiek het '[Kennisplatform CE voor decentrale overheden](#)' staan tientallen circulaire projecten van gemeenten, provincies en waterschappen. Deze grote verzameling heeft als basis gediend. Ondanks de grote variatie hebben zij met elkaar gemeen dat het allemaal inspirerende voorbeelden zijn van gezamenlijke leerprocessen. Vaak komt het idee van een medewerker, een verschilmaker, met een grote intrinsieke motivatie. Zij beginnen 'gewoon' en zetten een beweging in gang.

Wat verder kenmerkend is, is dat het naast technische innovaties vooral ook gaat om 'omdenken' en gedragsverandering. In elk project zijn de samenwerkende partijen op basis van gemeenschappelijke ambities en wederzijds vertrouwen een proces aangegaan waarvan de uitkomst vooraf nog niet bekend was. Alle processen kenmerken zich door onverwachte uitdagingen en leunen op de oplossingsgerichtheid en expertise van alle betrokkenen. De meerwaarde van deze multidisciplinaire samenwerking wordt door betrokkenen vaak genoemd als succesfactor.

De infographic 'Toekomstbestendige bedrijven' is een beetje vreemde eend in de bijt. Waar de initiatiefnemers bij de andere vijf thema's directe impact creëren, is dat bij 'Toekomstbestendige bedrijven' indirecte impact. De provincie zorgt er met subsidieregelingen voor dat bedrijven impact kunnen maken. De impact die alle bedrijven kunnen maken dankzij deze regelingen hebben we niet inzichtelijk kunnen maken. Vandaar dat deze infographic een meer beschrijvend karakter heeft. Toch mocht deze infographic niet ontbreken. De provincie heeft namelijk een breed pakket van subsidies samengesteld waarmee je als ondernemer zowel voor het schetsen van een plannetje tot aan het creëren van een nieuwe vestiging terecht kan. Alle bedrijven in welke fase van hun ontwikkeling ook worden hiermee bediend.

Elke infographic is voorzien van een eigen toelichting met daarin een beschrijving van het project, inzicht in getallen en bronnen.